

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Zj 2, 1 – 7

Text: Sk 2, 41 – 47 *Ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni a přidalo se k nim toho dne na tři tisíce lidí. Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. Všechno se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštoly se stalo mnoho zázraků a znamení. Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse.*

V pátek 31. října slavily protestantské církve Den reformace. Slovo reformace znamená nápravu. Návrat k původní podobě. Ovšem ani dnes, půl tisíciletí po zahájení reformace, když se řekne církev, tak česká společnost nemá před očima tu původní podobu církve, ale stále jen její pokrivený obraz v dějinách. Vidí jen tu institucionální církev, církev jako lidskou organizaci, dokonce ani ne církevní lid, ale často jen pouhý klérus. Vidí organizaci v dějinách mnohokrát zkorumpovanou a lidským hříchem znetvořenou. Vidí církev, která pronásledovala věrné vyznavače Kristovy, církev zpitou krví svatých a krví Ježíšových svědků. Vidí církev tak, jak ji viděl Jan na ostrově Patmos v tom monumentálním zjevení, kterého se mu dostalo – jako nevěstku, která smilnila s králi země a vládla nad národy, davy, rasami a jazyky. Z nevěsty Kristovy se stala nevěstkou, nevěrnicí, která si podle Janova zjevení namlouvá: „Trůním jako královna, vdovou nejsem a neokusím smutku“ (Zj 18,7). Taková církev je však Bohem odsouzena k zániku. A může to být církev evangelická, katolická, pravoslavná nebo letniční. Na těch lidských škatulkách nezáleží.

Pravá církev Kristova, ta skutečná Kristova nevěsta, jde napříč těmito institucemi a všemi církevními denominacemi. O ní je řečeno, že ji Kristus posvětil a očistil křtem vody a slovem, a tak si sám připravil církev slavnou, bez poskvrny a vrásky, aby byla svatá a bezúhonná. Je to Kristovo dílo oběti a lásky, je to Kristus sám, který očisťuje a proměňuje křesťany po celém světě a činí z nich svoji církev. „Z všech národů ji sbírá v svůj jeden svatý lid: Pán jeden, jedna víra, Duch jeden v ní je vlit“, tak to zpíváme ve známé písni. Ta Kristova církev je všude, kde se lidé upřímně odevzdávají Ježíši Kristu jako svému Pánu a Spasiteli a ze své víry žijí v každodenním životě. Pravda, nejde o nic okázalého, nic, co by mohli s úžasem obdivovat kolemjdoucí turisté nebo co by lákalo vnější popularitou. Jde o obecenství kolem Božího slova a svátostí, modlitební společenství a vzájemné sdílení víry, lásky a naděje. To je podoba církve, která je mnoha lidem buď skrytá, nebo zcela nepochopená. Oni vidí jen vysoké katedrály, historické kostely, slavnostní roucha, nepochopitelné obřady. Ale nic z toho přece nedělá církev církví. Církev ke svému životu vůbec nepotřebuje chrámy, roucha a tajemné obřady. Původní podoba církve byla zcela odlišná. Co dělali první křesťané, to můžeme číst v knize Skutků ve 2. kap.: Vejde se to do jediné věty: „Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se.“ Máme tu jen čtyři věci, které jsou pro církev zásadní. Kázání, společenství, svátosti a modlitby.

1) Vytrvale poslouchali učení apoštolů. Církev nemůže žít ze své činnosti, ani ze své dobročinnosti, ani ze své obětavosti ani z čehokoliv podobného. Církev žije ze zvěstovaného slova. To není zbožná fráze. Jen díky zvěstovanému slovu mnozí prodávali svůj majetek a rozdělovali podle toho, jak kdo potřeboval.

2) Byli spolu. Věřit v Boha a nepotřebovat k tomu církev je vrcholem sobectví. Křesťan je tu pro své bratry a sestry. Říci, že církev mi nic nedává, znamená, že já tam nic nepřináším. Být spolu znamená být tu pro druhé. Protože vírou se stáváme Božími dětmi, stávají se z nás zároveň sourozenci v Kristu. Tvoříme rodinu Božích dětí. A proto patříme k sobě. Ne, že bychom měli všichni společné zájmy, koníčky, že bychom si byli všichni vzájemně sympatičtí a všichni stejně založení. Tak jako v rodině si sourozence nevybíráme, tak i církevní rodina je společenství velmi různorodé, a přesto k sobě patříme.

3) Lámali chléb. Myslí se tu pochopitelně na vysluhování svátosti eucharistie, ale zároveň musíme mít na paměti, že původní podoba večeře Páně byly takzvané „hody lásky“, kdy každý přinesl z domu, co měl, aby se s tím podělil s ostatními. Viditelné zvěstování Kristovy milosti tak mělo přesah až do diakonické služby a praktické lásky. Proto se i dnes v mnoha evangelických sborech podílí křesťané na vysluhování večeře Páně osobní službou.

4) Modlili se. Modlitba je záležitost vztahu s Bohem, tedy projev osobní zbožnosti. Ale pro první křesťany ani modlitba nebyla jen osobní věcí, oni se k modlitbám scházeli. Tzn. sdíleli svoji zbožnost. Nepokládali ji za svoji privátní záležitost. Svůj vztah s Bohem sdíleli s druhými. Společně vyznávali své hříchy, prosili o odpuštění, přimlouvali se za druhé, děkovali Bohu a chválili Boha. Nic neskrývali ani před Bohem ani před sebou navzájem.

Podle tohoto popisu je vidět, že první křesťané sdíleli něco opravdu silného, co je spojovalo, co je neslo, co prožívali velmi intenzivně. Možná se to dá trochu přirovnat k té zvláštní rozechvělé atmosféře v našem národě bezprostředně po pádu komunismu. Já osobně já mám tento popis života prvních křesťanů rád, protože to ve mě vyvolává moje vlastní vzpomínky na první zkušenosti s křesťanskou vírou, kdy jsme to prožívali dost podobně. Také jsme se spontánně scházeli po domech, také bylo vždy něco k zakousnutí, také jsme se spolu hodně modlili a přemýšleli nad biblí.

Už jsem řekl na začátku, že reformace znamenala návrat k původní podobě církve. A přece jakoby nám i dnes něco z té původní podoby církve scházelo. Ve Zjevení Janově můžeme číst slovo, které si smíme přivlastnit i my: „Máš vytrvalost a trpěl jsi pro mé jméno, a nepodlehls únavě. Ale to mám proti tobě, že už nemáš takovou lásku jako na počátku. Rozpomeň se, odkud jsi klesl, navrať se a jednej jako dřív. Ne-li, přijdu na tebe a pohnu tvým svícem z jeho místa, jestliže se neobrátíš.“ Rozpomeň se, navrať se a jednej jako dřív – to je výzva k reformaci. K reformaci církve, k reformaci zbožnosti, k restartu života. Je totiž falešné hlásit se k reformaci, která proběhla někdy v šestnáctém století, jestliže nejsem ochoten reformovat svůj život a svou víru dnes a denně; jestliže nejsem ochoten navracet se vždy znovu k Písmu svatému, k modlitbám, ke společenství křesťanů a žít z milosti zvěstované svátostmi.

V úvodu jsem řekl, že mnozí vidí církev pokřivenou a znetvořenou. Pochopitelně nemůžeme vrátit čas dějin a napravit všechny křivdy církve. Ale můžeme se rozpomenout na svoji vlastní cestu víry, pokořit se před Bohem a zkoumat svou vlastní zbožnost. Ptát se, zda jsme nesešli z cesty lásky, opravdovosti a upřímnosti víry. I pro nás platí výzva k pokání a evangelium, radostná zpráva, že smíme vždycky znovu a znovu povstat z popela, a nechat se očistit a proměnit Kristovou láskou a milostí. Tímto způsobem, jak čteme v Písmu, si Kristus sám připravuje církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná.

Modlitba: *Pane, ty sis nás zamiloval a obětoval ses za nás. Posvětils nás a očistil. Dej, at' i my umíme milovat, obětovat se a odpouštět. At' lidé poznají, že jsme tvými učedníky. Amen.*

Přimluvná modlitba: *Pane, modlíme se za společnost kolem nás. Někteří lidé jsou z křesťanů zklamaní, protože na nás nepoznávají, že jsme tvými učedníky. Prosíme, abys v první řadě proměňoval nás, abychom pro ně nebyli překážkou na cestě k tobě. Prosíme také, abys zbavoval lidi všech předsudků o tobě a o tvých vyznavačích a dej, aby se přesvědčili, co ty sám, Pane, nabízáš. Dej, at' jsme vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by nás vyslyšel o naději, kterou máme, ale at' to činíme s tichostí a s uctivostí. Prosíme tě, Pane, dej, at' naše sbory jsou místem, kde lze zakusit tu zvláštní svobodnou atmosféru naprostého přijetí, souměřitosti a otevřenosti. Prosíme tě, Pane, dej, at' jsme přístupní otázkám našich bližních a místo hotových odpovědí nabízáme ochotu ke společnému hledání tebe a tvé pravdy. Ty sám přicházej mezi nás se svým královstvím, tak abychom do něj mohli zvát všechny, kterým tvoje blízkost schází. Amen.*